

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22287/2023
02.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Штефанија Пацек адвокат из ..., против тужених ББ из ..., којег заступа привремени старалац Милош Томашевић адвокат из ... и ВВ из ..., чији је пуномоћник Гордана Великинац адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1002/23 од 27.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 02.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1002/23 од 27.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1002/23 од 27.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 459/21 од 18.01.2023. године којом су одбијени тужбени захтеви којима је тужилца тражила да се утврди да некретнина – породична стамбена зграда 1, површине у габариту од 74 м², у Улици ... бр. .. изграђена на парцели ../8 која је укупне површине 284 м², из листа непокретности .. КО Сремска Каменица, у висини сувласничког дела од 22825/26110 на згради и у висини сувласничког дела од 110/284 дела на земљишту туженог ВВ представља заједничку имовину стечену у браку тужиље и туженог ББ у неодређеним деловима, што су тужени дужни признати и трпети да се у евиденцији непокретности за КО Сремска Каменица на основу донете пресуде изврши упис заједничке имовине стечене у браку на име тужиље и туженог ББ (став први изреке); да се утврди да је уговор о брачној сутековини од 05.09.2000. године који је оверен код Општинског суда у Новом Саду под Ов 22938/2000 од 05.09.2000. године раскинут због неизвршења и да не производи правно дејство, што је тужени ББ дужан признати и трпети, а тужени бити обавезани да надокнаде тужилци трошкове парничног поступка (став други изреке); одбијен предлог тужиље за одређивање привремене мере којом ће се туженом ВВ забранити отуђење и оптерећење некретнине у 110/284 идеалних делова непокретности, породичне стамбене зграде у Улици ... бр. .., изграђене на парцели ../8, уписане у лист непокретности .. КО Сремска Каменица, површине 74 м², а у природи гаража у сутерену, приземље, спрат и

поткровље, укупне површине од 228,25 м² и градског грађевинског земљишта укупне површине од 2 а 84 м² до правноснажног окончања овог поступка и да се наложи Републичком геодетском заводу – Служба за катастар непокретности Нови Сад да изврши упис овог решења и забележбу постојања судског спора (став трећи изреке); обавезана тужила да туженом ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 19.075,00 динара и туженом ВВ у износу од 295.825,00 динара (став четврти и пети изреке). Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужилина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка због којих се, под условима из члана 407. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП, тај ванредни правни лек може изјавити. Ревизијски наводи да су разлози нижестепених судова за одлуку о тужбеним захтевима противречни садржини исправа у списима нису разматрани јер се њима указује на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која није законски разлог за ревизију.

Према утврђеном чињеничном стању, брак тужиле и туженог ББ, закључен 17.08.1966. године разведен је правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду П2 857/14 од 12.06.2014. године. Тужила, тужени ББ и његов брат ГГ купили су током 1972. године кућу у Улици ... у Сремској Каменици коју су доградиле, а током 1980. године одлучили да је продају и саграде нову кућу на другој локацији. Тужени ББ и његов брат ГГ закључили су 17.05.1984. године споразум са Општином Петроварадин којим им је, ради изградње, додељено земљиште у друштвеној својини у КО Сремска Каменица, сваком са уделом од по ½ идеална дела. Решењем надлежног општинског органа управе од 10.02.1985. године одобрена им је локација за изградњу на парцели .../3 КО Сремска Каменица у површини од 549 м², а решењем од 17.02.1985. године и изградња куће на означеној парцели. Кућа у Улици ... у Сремској Каменици продата је током 1986. године и тако остварена средства у целости уложена у градњу нове куће. По договору градитеља, кућа је грађена као двојна стамбена зграда подељена по вертикали – једне која би припала ГГ и друге која би припала тужили и туженом ББ. Тужила и тужени ББ су у време градње били запослени и део тако остварених прихода улагали су у градњу, којој су доприносили и својим личним радом. Кућа је изграђена и стављена под кров током 1987. године, када су били завршени и сви унутрашњи радови у делу – вертикали куће која је, по договору градитеља, требало да припадне тужили и туженом ББ. Обе вертикале састоје се од четири етажне са више станова, који су убрзо по завршетку куће издавани у закуп. Тужени ББ убирао је закупнину и њоме располагао по сопственом нахођењу. На истој локацији (парцели) тужила и тужени ББ изградиле су још једну кућу, сада у Улици ... у Сремској Каменици. Тужила је током брака обављала све кућне послове и водила бригу о заједничком детету рођеном током 1969. године, у чије подизање и васпитање је уложила више напора него тужени ББ.

Тужени ВВ је живео и радио у иностранству, и није учествовао у градњи спорне куће. Од почетка 2000-их година тужени ББ испољава вербалну и физичку агресију у односу на тужиљу, учестало вршећи притисак да са њим закључи уговор о деоби заједничке имовине, уз претње да ће је у супротном повредити, па чак и лишити живота. Тужиља је, уплашена за сопствену безбедност, пристала да закључи такав споразум и са туженим ББ је 05.09.2000. године закључила писани уговор о брачној суतेковини, који је истог дана оверен пред Општинским судом у Новом Саду, под Ов 22938/2000. Предмет тог уговора била је деоба десне половине двојне породичне стамбене зграде на парцели ../3 КО Сремска Каменица, означене кућним бројем .. у Улици ..., на којој је тужиљи признато право сусвојине са 30/190 идеалних делова, односно својина на гарсоњери у сутерену површине 30 м² која има посебан улаз из дворишта. Закључењем тог уговора тужиља је потврдила да су јој тако призната сва њена улагања у градњу куће и одрекла се сваког даљег потраживања по основу стицања у брачној заједници. Истог дана тужиља и тужени ББ закључили су и писани споразум о подели ствари у кући. Након закључења тих уговора њихови потписници наставили су заједнички живот. Тужени ББ је са братом ГГ закључио уговор о деоби којим је двојна породична кућа на парцели ../3 КО Сремска Каменица подељена на стан број 1 корисне површине 190 м² и гаражу површине 24 м² са леве стране гледано са улице, који су припали уговарачу ГГ и стан број 2 корисне површине 190 м² и гаражу површине 24 м² са десне стране гледано са улице, који су припали туженом ББ. Тим споразумом, на којем су потписи уговарача оверени пред судом 23.04.2009. године под Ов 16987/2009, његови потписници су уредили и начин коришћења земљишта – парцеле. Исти уговарачи су накнадно закључили још један уговор о деоби исте садржине, на коме су њихови потписи оверени од стране суда 11.05.2009. године, под Ов 19335/2009. Тужени ББ признао је тужбени захтев који је овде тужени ВВ поставио у тужби од 08.10.2014. године, па је пресудом на основу признања Основног суда у Новом Саду П 7610/14 од 09.10.2014. године утврђено да је тужени ВВ по основу куповине и изградње сувласник са 22825/26110 делова парцеле ../8 КО Сремска Каменица површине 2 а 84 м² и зграде укупне површине 228,25 м² у Улици ... број .. у Сремској Каменици. У катастру непокретности, лист непокретности .. КО Сремска Каменица, уписана је парцела ../8 површине 2 а 84 м² у сусвојини тужених ДД а и ВВ, породична стамбена зграда број 1 у Улици ... број .. у сусвојини туженог ББ са уделом од 3285/26110 делова и туженог ВВ са уделом од 22825/26110 делова и породична стамбена зграда број 2 у својини туженог ВВ. У листу непокретности .. КО Сремска Каменица уписана је парцела ../3 и зграда у Улици ... број .. у Сремској Каменици. Правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду К 1373/2015 од 10.06.2016. године, туженом ББ изречена је мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, због тога што је у више наврата током 2014. и 2015. године на штету тужиље, у стању неурачунљивости, учинио противправно дело одређено законом као продужено кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. и став 5. и члана 61. Кривичног законика. Изречена мера безбедности је решењем Основног суда у Новом Саду Кв 1150/2020 од 11.09.2020. године замењена мером безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио све тужбене захтеве. По становишту тог суда, тужиља неосновано захтева утврђење да удео са којим је уписано право сусвојине туженог ВВ на спорној згради и парцели, стечених заједничким радом и средствима током трајања њене заједнице живота у браку са туженим ББ представља њихову заједничку имовину, јер су они извршили њену деобу уговором од 05.09.2000. године на основу којег је тужиља стекла сувласнички удео од 30/190 делова куће – гарсоњеру у сутерену зграде, и одрекла се

сваког даљег потраживања по основу стицања у браку у односу на ту имовину. Означени уговор је, по оцени првостепеног суда, готово извесно закључен уз мане воље тужиље, али ти недостаци не утичу на његову пуноважност јер је протекао рок од три године од дана његовог закључења у којем је тужиља могла тражити поништај тог уговора, а околности под којима је он закључен немају значај недољиве (апсолутне) силе која искључује постојање слободне и озбиљне воље на страни субјекта који јој је изложен, већ одољиве (компулзивне – релативне) силе којом се субјекту ставља у изглед одређено зло за случај да поступи или не поступи на одређени начин. Тужиља неосновано захтева и утврђење да је уговор о брачној сутековини раскинут због неизвршења, јер по схватању тог суда таква последица не може настати због пропуста тужиље да у јавне књиге упише своје право сусвојине са 30/190 делова непокретности која је била предмет тог уговора, нити је тражила да јој се преда у државину гарсоњера у сутерену зграде, односно део закупнине коју је тужени ББ убирао њеним издавањем у закуп.

Другостепени суд је одбио тужиљину жалбу и потврдио првостепену пресуду, прихватајући разлоге нижестепеног суда којима је образложена његова одлука о тужбеним захтевима. По оцени тог суда, нису основани жалбени наводи о ништавости уговора о брачној сутековини од 05.09.2000. године због непостојања стварне воље тужиље за закључење уговора, јер током поступка није утврђен ниједан разлог који би водио тој последици, а и сама тужиља је подношењем тужбе за утврђење да је означени уговор раскинут признала његову пуноважност, с обзиром да се могу раскидати само правно ваљани правни послови. Као неосновани су оцењени и наводи жалбе о неизвршивости уговора, јер се зграда која је била његов предмет не налази на парцели ../3 КО Сремска Каменица, већ на парцели ../8 у истој катастарској општини, са образложењем да се такав захтев може евентуално поставити у некој другој парници и да спроводивост уговора може утицати на могућност физичке деобе непокретности, али да не задире у тужиљино право сусвојине утврђено тим уговором.

Изложена правна становишта нижестепених судова прихвата и ревизијски суд.

Спорне непокретности стечене су радом тужиље и туженог ББ током заједнице живота у браку, као њихова заједничка имовина у значењу из члана 321. став 1. Закона о браку и породичним односима, важећег у време стицања и члана 171. став 1. Породичног закона. Међутим, они су ту имовину споразумно поделили уговором о брачној сутековини од 05.09.2000. године, закљученим сагласно члану 327. тада важећег Закона о браку и породичним односима, односно члана 177. и члана 179. Породичног закона. Закључењем тог уговора престала је заједничка својина тужиље и туженог ББ на предметним непокретностима и успостављена сусвојина стицалаца, у којој тужиља има одређени идеални удео, који по споразуму одговара стану – гарсоњери у приземљу, као посебном делу зграде кућни број .. у Улици ... у Сремској Каменици.

Околности под којима је тај уговор закључен, које тужиља износи током поступка, не чине га ништавим. Одредбом члана 60. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ако је уговорна страна или неко трећи недопуштеном претњом изазвао оправдани страх код друге стране, тако да је она због тога закључила уговор, друга страна може тражити да се уговор поништи. Према ставу 2. те одредбе, страх се сматра оправданим ако се из околности види да је озбиљном опасношћу угрожен живот, тело или друга значајна добра уговорне стране или трећег лица. Из наведене одредбе следи да је рушљив уговор који је закључен под утицајем недопуштене претње која потиче од једног уговарача или неког трећег лица, и која је код другог уговарача изазвала оправдани страх. То произилази из садржине става 1. цитиране одредбе, којим је дато право уговорној страни која је закључила уговор под

таквом претњом да тражи да се уговор поништи, што значи да се такав уговор третира као релативно, а не као апсолутно ништав. Поништење рушљивог уговора може се тражити у преклузивним роковима из члана 117. Закона о облигационим односима, а они су у односу на уговор о брачној сутековини од 05.09.2000. године истекли пре подношења тужбе.

У конкретном случају, нема доказа да је означени уговор о деоби закључен под дејством апсолутне физичке силе, односно применом непосредне, недољиве механичке силе која би искључивала било какву самосталну вољу тужиље, већ само вољу туженог ББ који је присилио на закључење уговора. Претње и притисци које је, по наводима тужиље вршио тужени ББ, имају значај релативне психичке присиле (компулзивне силе) којом се ставља у изглед наступање одређеног зла ако се уговор не закључи, а не фактичку примену тог зла у време присиљавања на закључење уговора.

Нису основани наводи ревидента о погрешној примени члана 47. Закона о облигационим односима, као разлогу ништавости уговора о брачној сутековини од 05.09.2000. године, засновани на ставу да је тим уговором извршена деоба туђе непокретности – куће на парцели ../3 КО Сремска Каменица, која је својина ГГ. Предмет означеног уговора била је деоба дела двојне породичне зграде на тадашњој парцели ../3, површине 4 а 89 м² у КО Сремска Каменица, идентификоване кућним бројем .. у Улици ... у Сремској Каменици (десна вертикала гледано са улице), која се након деобе наведене парцеле сада налази на парцели ../8, површине 2 а 84 м². На садашњој парцели ../3 КО Сремска Каменица налази се други део двојне породичне зграде, означен кућним бројем 19 (лева вертикала гледано са улице) која је уговором о деоби од 23.04.2009. године и 11.05.2009. године припала у својину ГГ.

Правилно су нижестепени судови закључили да нема услова за раскид уговора о брачној сутековини због неизвршења, у смислу чланова 124 – 132 Закона о облигационим односима.

Из тих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић